

Predvidljivo poslovno okolje in neskončna prilagodljivost slovenskega gospodarstva

Med pridobitve razvoja prava in države skozi zgodovino sodijo - poleg tega, da se zakoni sprejemajo v predstavniškem telesu, kamor državljani s splošno volilno pravico volimo svoje predstavnike - tudi take pridobitve, na katere običajno ne pomislimo. To so med drugim objava sprejetih zakonov in podzakonskih aktov na vsem dostopen način, dovolj dolg čas, da se državljani in ostali subjekti seznanimo in pripravimo na nov predpis, sodelovanje strokovnih in zainteresiranih subjektov že v postopku pred sprejetjem novega predpisa.

To, da morajo biti zakoni objavljeni, je že od nekdaj bil interes izvršilne oblasti. S tem naj v naših krajih ne bi smelo biti več težav.

K seznanjanju prebivalcev in subjektov na trgu pripomore primeren rok med objavo in začetkom veljavnosti novega predpisa. *Vacatio legis* je v državah, ki so nam pogosto vzor, primerno dolg, tudi nekaj mesecev po objavi predpisa. V današnjem času morajo gospodarski subjekti za uveljavitev novega predpisa praviloma prilagoditi organizacijo poslovanja, kjer pomemben korak pomeni tudi sprememba računalniških aplikacij. *Vacatio legis* je v slovenskih zakonih praviloma 15 dni in to je rok, na katerega slovenska demokracija po mojem mnenju ne more biti ponosna.

Tretja pridobitev, ki je mlajša, pa je sodelovanje zainteresirane in strokovne javnosti v transparentnem postopku priprave predloga zakona ali podzakonskega akta. Slovenija je tu razvila nekaj pozitivnih praks, ki pa jih ministrstva, ki predpise pripravljajo, pogosto razumejo kot breme in ne kot priložnost za oblikovanje kakovostnih prepisov. Ker je Slovenija članica EU, je veliko sprememb zakonov in podzakonskih aktov vzpodbujeno z evropskimi direktivami. Naše ministrstvo, ki pripravlja spremembo nekega

predpisa, je pogosto v skušnjavi, ko ugotovi, da »Bruseljska« sprememba našega predpisa zahteva in posledično se zdi, da ne javnost, in skoraj tudi parlament, nista več dobrodošla v iskanju kvalitetnih rešitev. Včasih pripravljavec skušnjavi podleže in zamolči, katere določbe bodočega predpisa so zahtevane zaradi evropske direktive, kje pa Slovenija vendarle ima vsaj prostor izbire med različnimi rešitvami. Tudi javna obravnava zapletenih in obsežnih predpisov se lahko skrajša na nedostojen minimum.

Kako se vse zgornje lahko sprevrže, vidimo pri pripravi sprememb Pravilnika o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je pripravljavec sprememb, za katere je pojasnilo, da so potrebne zaradi uskladitve z evropsko direktivo. Slovenska oblast implementacijski rok zamuja. Ministrstvo je pod novim vodstvom naenkrat pohitelo in tekst predpisa dalo v obravnavo javnosti na spletni strani ministrstva v času dopustov od 23. julija do 1. avgusta 2018. In tako je večina gospodarstva spregledala, da se bodo mnoge dovoljene mejne vrednosti za izpostavljenost na delovnem mestu nekajkrat znižale, veliko se jih bo znižalo pod mejne vrednosti v omenjeni evropski direktivi, močno zaostriale pa se bodo tudi mejne vrednosti nekaterih snovi, ki v omenjeni evropski direktivi sploh niso omenjene. Novi pravilnik v objavljeni verziji ne predvideva prehodnega obdobja. Sprejem in objava pravilnika se predvideva v naslednjih tednih. Od gospodarstva v Sloveniji se bo potem pričakovalo, da bo svojo tehnologijo prilagodilo dobesedno čez noč. In to na vrednosti, ki so, kot rečeno, pogosto močno nižje od tistih, ki so zapisane v evropski direktivi.

Kaj že pomeni besedna zveza »predvidljivo poslovno okolje?« gg

Od gospodarstva v Sloveniji se bo potem pričakovalo, da bo svojo tehnologijo prilagodilo dobesedno čez noč. In to na vrednosti, ki so, kot rečeno, pogosto močno nižje od tistih, ki so zapisane v evropski direktivi.

Jani Braune
Eti Izlake

Foto: osebni arhiv